

Број: 12-72/44-09

Датум: 30. 07. 2018.

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Кандидат:

Мр Драган Поповић

Наслов дисертације:

“МОДЕЛ УНАПРЕЂЕЊА КВАЛИТЕТА ПРОЦЕСА ЖИВОТНОГ ОСИГУРАЊА“

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ

1. Датум и орган који је именовео комисију
19. 07. 2018. године; решење бр. 012/72/44-09; декан Факултета техничких наука у Новом Саду на предлог Наставно-научног већа.
2. Састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назива уже научне области за коју је изабран у звање, датума избора у звање и назив факултета, установе у којој је члан комисије запослен:
 1. Др Илија Ћосић, професор емеритус
Производни и услужни системи, организација и менаџмент;
24. 03. 2016.; Факултет техничких наука, Нови Сад;
 2. Др Драган Мркшић, ред. професор
Управљање ризиком и менаџмент осигурања;
01. 02. 2007.; Факултет техничких наука, Нови Сад;
 3. Др Мирела Митрашевић, ванр. професор
Актуарство;
01. 04. 2016.; Универзитет Источно Сарајево, Факултет пословне економије;
 4. Др Борис Маровић, проф. емеритус;
Осигурање и реосигурање;
19. 10. 2008.; Отворени универзитет, Бања Лука;
 5. Др Радо Максимовић, ред. проф.; МЕНТОР
Производни и услужни системи, организација и менаџмент;;
18. 12. 2008.; Факултет техничких наука, Нови Сад;

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

1. Име, име једног родитеља, презиме:
Драган (Симо) Поповић
2. Датум рођења, општина, република:
08. 03. 1969., Требиње, Република Српска, Босна и Херцеговина
3. Назив факултета, назив студијског програма дипломских академских студија - мастер и стечени стручни назив:
Универзитет у Источном Сарајеву, Факултет за производњу и менаџмент - Требиње, Производњаи менаџмент; Дипломирани инжењер за производњу и менаџмент; 2000.
4. Година уписа на докторске студије и назив студијског програма докторских студија:
-
5. Назив факултета, назив магистарске тезе, научна област и датум одбране:
Универзитет у Источном Сарајеву, Факултет за производњу и менаџмент - Требиње, “Модел управљања ризиком на примјеру осигурања“, 01. 09. 2008.;
6. Научна област из које је стечено академско звање магистра наука:
Менаџмент

III НАСЛОВ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:
МОДЕЛ УНАПРЕЂЕЊА КВАЛИТЕТА ПРОЦЕСА ЖИВОТНОГ ОСИГУРАЊА
IV ПРЕГЛЕД ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:
Навести кратак садржај са назнаком броја страна поглавља, слика, шема, графикона и сл.
<p>Докторска дисертација мр Драгана Поповића под насловом “МОДЕЛ УНАПРЕЂЕЊА КВАЛИТЕТА ПРОЦЕСА ЖИВОТНОГ ОСИГУРАЊА“ је изложена у 9 поглавља на 156 страна. Попис коришћене литературе са 70 наслова наведен је на 3 стране, а садржај дисертације на 2 стране. Докторска дисертација садржи 35 табела, 29 графикона и 33 слике.</p> <p>Приказ истраживања која су извршена у оквиру дисертације и резултата, изложени су у 9 поглавља и то:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Увод 2. Настанак и основе осигурања 3. Преглед истраживања премије осигурања 4. Животно осигурање 5. Истраживање ставова корисника осигурања и осигуравајућих компанија - анкета и интервју 6. Студија случаја друштва за осигурање 7. Основе модела унапређења просеца животног осигурања 8. Закључак 9. Литература
V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:
<p>У првом делу уводног поглавља дисертације аутор, на сажет начин, разматра савремене тенденције на тржишту роба и услуга и њихове рефлексије на тржиште услуга осигурања, са посебним освртом на животна осигурања, која су главни предмет истраживања. Такође, читалац се упознаје са структуром дисертације путем кратког описа свих њених поглавља.</p> <p>У другом делу уводног поглавља докторске дисертације су, у две засебне целине, презентирани и образложени:</p> <ul style="list-style-type: none"> – потребе (проблем) и предмет истраживања и – циљеви, хипотезе и очекивани резултати истраживања. <p>Проблем и предмет истраживања је заснован на анализи суштинског, штедног карактера свих облика животних осигурања, стању на посматраном тржишту Босне и Херцеговине и услова за њихов развој. Проблем истраживања се формулише из чињеница да продаја животног осигурања споро расте и предвиђа се да ће бити интересантан производ тек у наредним годинама, да је на посматраном тржишту учешће животних осигурања у укупној бруто премији осигурања ниско у односу на развијена тржишта и да је квалитет пословних процеса као и организациони и управљачки ниво осигуравајућих компанија, у сфери животних осигурања, у почетној фази развоја, односно опоравка у транзиционим условима, након дугогодишњег трајања кризног периода. Наведеним чињеницама се оправдава потреба да се истраживањем обезбеде подлоге за одговарајући одговор осигуравајућих компанија на транзицију постојећег стања и редефинисање њихове улоге услед значајних структурних промена на европском и светском тржишту осигурања.</p> <p>Научни и друштвени значај проблема истраживања се, на основу референтних научних и стручних извора и њихове анализе, огледа у актуелном схватању да су животна осигурања феномен савремених финансија на које утичу развијеност финансијских тржишта и инструмената, монетарна и пореска политика, те демографске и културолошке одреднице које детерминишу доходак и његов непотрошени дериват - штедњу, да истовремено подстичу становиштво на штедњу, а у исто време акумулишу значајна новчана средства на нивоу државе, која су по својој природи инвестиционог карактера.</p> <p>Основни, општи циљ истраживања је успостаљање модела унапређења квалитета пословних процеса животног осигурања у осигуравајућој компанији, као специфичној финансијској институцији. То подразумева дефинисање степена развијености животног осигурања, утврђивање стања његове развијености у земљама у окружењу и анализу перспектива даљег развоја.</p>

Из основног, општег циља, произашли су следећи специфични циљеви:

- Повећање броја осигуравајућих компанија које пружају услуге животног осигурања, у складу са променама на тржишту осигурања и друштвено-економским односима,
- Обезбеђење повећања едукованости стновништва о сврси и значају животног осигурања,
- Успостављање транспарентних односа на релацији клијент - осигуравајућа компанија,
- Развој подлога за оспособљавање људских ресурса у осигуравајућим компанијама за процесе продаје животног осигурања, у циљу успостављања партнерских односа на релацији продавац осигурања - клијент, те обезбеђења високог нивоа задовољства њиховим узајамним односом,
- Развој модела процеса животног осигурања у коме ће клијент, приликом закључења уговора о животном осигурању, поред података о имиџу и репутацији осигуравајуће компаније, поседовати све релевантне информације о висини добити из тог осигурања.

Теоријско-методолошки оквир истраживања у овој докторској дисертацији чине следеће научне методе:

- *анализа садржаја* - за анализу објављене литературе, докумената и других статистичких материјала и званичних информација, које се односе на предмет истраживања, укључујући и годишње извештаје осигуравајућих компанија и надзорних органа,
- *компаративни метод* - за истраживање ефективности и ефикасности осигуравајућих компанија из узорка, ради обезбеђења података за упоредну анализу,
- *емпиријске методе* - за прикупљање, обраду и анализу података добијених од циљних група емпиријског истраживања (потенцијалних корисника животног осигурања и менаџмента осигуравајућих компанија). За прикупљање података коришћен је анкетни упитник и интервју.
- *статистичке методе* - за обраду и у приказивање резултата емпиријског истраживања (статистички прорачуни, табеле, дијаграми, графикони и сл.).

За потребе моделовања услова за унапређење процеса животног осигурања је коришћен модел *Balanced Scorecard* на студији случаја конкретне, сложене осигуравајуће компаније, а за анализу података је коришћен софтверски алат *QPR Scorecard*, захваљујући којима су добијена алармна подручја перформанси пословних процеса у којима су дефинисани одговарајући модели развоја.

На наведеним основама је постављена једна основна и две помоћне хипотезе на чијем доказивању су заснована истраживања у оквиру ове дисертације.

Актуелност предмета, проблема и циљева истраживања у овој докторској дисертацији је, на основу приказаних теоријско-емпиријских подлога у подручју развоја, организације и управљања, а посебно потребом успостављања индикатора перформанси осигуравајућих компанија и њихових пословних процеса животног осигурања, у потпуности потврђена.

Друго поглавље садржи преглед и анализу стања у области истраживања. Методом анализе садржаја су обухваћени настанак и историјски развој осигурања, појам и дефиниције осигурања, те функције, субјекти и основни елементи осигурања, а компаративном методом се основна истраживачка идеја пореди са претходним истраживањима у владајућим ставовима и схватањима у доступној научној и стручној литератури и грађи.

Преглед и анализа стања у области истраживања је, поред различитости у владајућим ставовима и схватањима, показала да су технологија осигурања и начин организовања и управљања осигуравајућим компанијама подложни променама и да не постоје одговарајућа једнозначна решења и модели, већ да су они зависни од животног стандарда, хијерархије потреба становништва и свести о значају штедње, као и од степена развијености тржишта осигурања и привреде и друштва у целини.

Треће поглавље садржи анализу стања на посматраном тржишту осигурања (Босна и Херцеговина) и тржишта која чине његово окружење - Србије, Хрватске, Црне Горе, Словеније, Македоније, осталих држава Централне и Источне Европе и укупног европског и светског тржишта осигурања. Анализирана су укупна кретања премије осигурања и други карактеристични параметри, али су основни фокус анализе била животно осигурања.

Основни резултат анализе су изведени подаци који показују да је учешће животних осигурања у укупној премији осигурања доминантно на развијеним тржиштима и да убрзано расте у државама ширег окружења које су одмаклој фази транзиције, а да је на знатно нижем нивоу на посматраном тржишту осигурања и ближем окружењу. Недвосмислено је доказана директна зависност премије осигурања која је резултат животних осигурања и бруто националног производа државе и животног стандарда становништва.

Други сегмент анализе стања на тржиштима осигурања представља поређење начина организовања осигуравајућих компанија и регулаторних органа на развијеним тржиштима и посматраном тржишту осигурања. Основни закључак је да је на развијеним тржиштима осигурања извршено, скоро потпуно, организационо-техничко, финансијско и правно раздвајање осигуравајућих компанија које се баве животним осигурањима и компанија које се баве имовинским осигурањима, да је дејством конкуренције на тржишту успостављен рационалан број осигуравајућих компанија и да животна осигурања прелазе из статуса добровољних у статус обавезних осигурања. Са друге стране, на посматраном тржишту осигурања је, још увек, присутан несразмерно велики број осигуравајућих компанија у односу на број становника и бруто национални производ као основне потенцијале за животна осигурања, да су те компаније, скоро искључиво организоване као сложени системи који се баве осигурањима свих врста.

На наведени начин додатно је показана актуелност и потреба за истраживањем које је у оквиру ове дисертације планирано.

У оквиру **четвртог поглавља** су детаљно разрађени и анализирани сви елементи животног осигурања као нарочите врсте осигурања, укључујући правну регулативу и, посебно, начин продаје животних осигурања.

Поред анализе елемента животног осигурања, поглавље садржи додатну анализу владајућих ставова и схватања у доступној научној и стручној литератури и грађи везаних за животна осигурања, као и поређење организационо-техничких, економских и правних решења у пракси развијених тржишта и посматраног тржишта животних осигурања.

Анализе извршене у четвртном поглављу представљају још једну важну подлогу за будуће моделирање унапређења пословних процеса животног осигурања и одговарајућих осигуравајућих компанија.

У оквиру **петог поглавља** је приказана методологија и резултати примарног истраживања ставова постојећих и потенцијалних корисника животног осигурања и менаџерских структура осигуравајућих компанија, према различитим аспектима организовања и реализације пословних процеса у животном осигурању, а првенствено ради добијања поузданих информација о заинтересованости, мотивима и спремности потенцијалних клијената за животна осигурања и потенцијалу осигуравајућих компанија, односно о квалитету тог узајамног односа.

За прикупљање података о ставовима постојећих и потенцијалних корисника животног осигурања креиран је посебан упитник са 20 питања. Анкетно истраживање је проведено на узорку од 500 становника из 70 општина на подручју Босне и Херцеговине.

За истраживање ставова менаџерских структура осигуравајућих компанија је коришћен интервју са 8 питања, а интервјуисано је седам осигуравајућих компанија које послују на територији Босне и Херцеговине.

Резултати истраживања су показали да, и поред низа препрека, тржиште животних осигурања у Босни и Херцеговини има перспективу. Анкета је показала да потенцијални осигураници у Босни и Херцеговини о животном осигурању недовољно знају, али су исказали висок степен заинтересованости за укључење у тај облик штедње и обезбеђења сигурности у животној добу после престанка радног ангажовања. Интервју је показао да осигуравајуће компаније морају посебну пажњу усмерити на пријем и едукацију квалитетних људских ресурса који ће, тимским радом, поред управљања процесима, преузети терет квалитетне едукације становништва у циљу раста премије животног осигурања.

Циљ **шестог поглавља** је био да се студијом случаја конкретне, сложене осигуравајуће компаније која послује на целој територији Босне и Херцеговине обезбеди подаци и информације о достигнутом нивоу квалитета пословних процеса у сфери животних осигурања и степену организованости тих процеса.

Детаљна анализа структуре пословних процеса у осигуравајућој компанији - узорку је омогућила успостављање модела пословних процеса, а применом модела *Balanced scorecard (BSC)* су анализирани перформансе те компаније из четири перспективе: финансијској перспективи, перспективи корисника услуга, перспективи интерних процеса и перспективи учења и раста. Анализом прикупљених података применом софтверски система *QPR Scorecard 7.4.1.590*, уочене су слабости осигуравајуће компаније које условљавају незадовољавајући ниво њених перформанси и идентификовани су узроци тих слабости у виду индикатора који се налазе у алармном подручју у односу на циљне величине.

Поред тога што су резултати анализе применом модела *Balanced Scorecard* били једна од основа за остварење основног циља истраживања - развој модела унапређења квалитета процеса животног осигурања, остварен је и посебан резултат истраживања у виду предлога стратешких циљева и мера за превазилажење идентификованих слабости осигуравајуће компаније.

У седмом поглављу је, на основу резултата истраживања ставова потојећих и потенцијалних корисника животног осигурања и осигуравајућих компанија методама анкете и интервјуа и резултата студије случаја, а у складу са разрађеним општим моделом пословних процеса у осигуравајућој компанији, успостављен модел унапређења процеса животног осигурања осигуравајуће компаније.

Успостављени модел унапређења квалитета просеца животног осигурања осигуравајуће компаније подразумева издвајање сектора продаје на начин да се формира посебно правно лице чији би оснивач била осигуравајућа компанија, чије подручје рада је искључиво животно осигурање - развој производа животног осигурања, продаја животног осигурања и регуртација и оспособљавање нових продаваца животног осигурања, уз финансијску самосталност у пословању.

Реализацијом предложеног решења запослени ће имати потпуну самосталност, могућност стручног усавршавања и одговарајући ниво мотивације, што ће резултовати бољим пословним резултатима осигуравајуће компаније, док би процеси реализације осталих врста осигурања и заједнички процеси били везани за матичну осигуравајућу компанију.

У осмом поглављу су изложена закључна разматрања и оцене извршених истраживања. На основу истражене праксе организовања и управљања водећим осигуравајућим компанијама, теоријских и научних подлога везаних за досадашњи развој овог подручја делатности и сопствених истраживања, изведени закључци, констатације и оцене садржане у докторској дисертацији су научно утемељени, те представљају нову научну информацију као основу и путоказ за даљи развој теоријских спознаја и праксе у поступцима развоја, организовања и управљања осигуравајућим компанијама са циљем *достизања високог нивоа квалитета пословних процеса*, као и шире у научној области индустријско инжењерство и инжењерски менаџмент.

Девето поглавље садржи попис цитиране и коришћене литературе. Консултовање задовољавајућег броја релевантних домаћих и иностраних литературних извора (70 наслова радова у часописима, књига, прописа и интернет извора) намеће закључак о поузданости изведених закључака изложених у дисертацији.

VI СПИСАК НАУЧНИХ И СТРУЧНИХ РАДОВА КОЈИ СУ ОБЈАВЉЕНИ ИЛИ ПРИХВАЋЕНИ ЗА ОБЈАВЉИВАЊЕ НА ОСНОВУ РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА У ОКВИРУ РАДА НА ДОКТОРСКОЈ ДИСЕРТАЦИЈИ

НАПОМЕНА: Таксативно навести називе радова, где и када су објављени. У случају радова прихваћених за објављивање, таксативно навести називе радова, где и када ће бити објављени и приложити потврду о томе.

1. Гвозденовић, Т., Миљановић, М., Поповић, Д., Спаић, О., Митровић, М., (2002), Примјена QFD методе у условима фабрике алата са тврдим металом, Часопис за унапређење квалитета, издање 12, број 7-8, стр. 103-106, Пословна политика, (M52)
2. Миљановић, М., Кучинар, Р., Поповић, Д., (2004) Конкурентска предност у сфери интелектуалног капитала, Часопис за унапређење квалитета, издање 14, број 7-8, стр. 109-111, Пословна политика, (M52)
3. Миљановић, М., Поповић, Д., (2009) Праћење радне успјешности менаџмента осигуравајућег друштва, Научно-стручни скуп психолога Србије, стр. 107-108, Палић, 27-30. мај 2009., (M63)
4. Поповић, Д., Миљановић, М., (2009) Процес награђивања као најснажнији менаџерски алат за спровођење стратегије, Научно-стручни скуп психолога Србије, стр. 108-109, Палић, 27-30. мај 2009., (M63)
5. Поповић, Д., Миљановић, М., (2009), Управљање ризиком у друштвима за осигурање у Републици Српској, XXXVI Симпозијум о операционим истраживањима SYM-OP-IS 2009, стр. 715-719, Ивањица, 22-25. септембар, 2009., (M63)
6. Поповић, Д., Спаић, О., Миљановић, М., (2009), Примјена неуралних мрежа у предвиђању осигурања од одговорности за моторна возила, Часопис за унапређење квалитета, , Пословна политика, издање 19, број 8-9, стр. 32-37, (M52)
7. Kucinar, R., Arsovski, S. Pravdic, P., Stanimirovic, A-, Popovic, D., Savic, V., (2012), Improvement of process efficiency in ZP HET, Technics technologies education management, Vol. 7, No 4, 1472-1479, (M23)
8. Поповић, Д., Сетенчић, М., (2012) Перспективе и развој тржишта животног осигурања у БиХ, XXXIX Симпозијум о операционим истраживањима, SYM-OP-IS 2012, Тара, 25-28. септембар 2012., стр. 383-386, (M63)

9. Setenčić, M., Popović, D., (2012), Marketing strategija u osiguranju, Internacional Conference on Social and Tehnological Development (STED 2012), Banja Luka 28-29. septembar 2012., str. 517-541, (M33)
10. Gvozdrenović T., Pravdić, P., Savić, V., Popović, D., (2012), Strategic planning in integrated model of BSC and hoshin performance management, Internacional Conference on Social and Tehnological Development (STED 2012), Banja Luka 28-29. septembar 2012., str. 928-950, (M33)
11. Крунић, Г., Гвозденовић, Т., Поповић, Д., (2014), Одређивање броја повремено ангажованих радника на пословима осигурања у осигуравајућем друштву, Фестивал квалитета FQ 2014, Крагујевац, 22-23. мај, 2014, Зборник радова, 50/1-50/7, (M63)

VII ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

Прегледом докторске дисертације јасно се уочава да она садржи систематизовану истраживачку грађу, што је омогућило аутору да уз примену одговарајућих инструмената и методологије научног рада и расположивих извора (литературе и прикупљених података и информација са тржишта и из осигуравајућих компанија које послују на тржишту Републике Српске, Босне и херцеговине, региона и Европе) извуче појединачне и опште закључке и уочи развојне тенденције, могућности, правце и индикаторе раста у подручју развоја процеса животног осигурања.

Основни резултати ове докторске дисертације се следећи:

- (1) Развијен је модел за трансформацију уобичајеног, традиционалног, централизованог облика организовања осигуравајућих компанија, раздвајањем пословних процеса за имовинска и животна осигурања, са флексибилнијом и ефективнијом организацијом, која је својом самосталношћу у пословању усаглашена са потребама клијената и важећим законитостима тржишта осигурања;
- (2) Провера развијеног модела на примеру конкретне осигуравајуће компаније - узорка је показала његову применљивост у пракси.

Имајући напред наведено у виду, комисија сматра да је кандидат мр Драган Поповић успешно извршио планирана истраживања, обрадио докторску дисертацију и остварио постављене циљеве и дао оригиналан научни допринос развоју теорије и праксе индустријског инжењерства и инжењерског менаџмента из угла развоја, организације и управљања, као основног подручја истраживања.

VIII ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА

НАПОМЕНА: Експлицитно навести позитивну или негативну оцену начина приказа и тумачења резултата истраживања.

Резултати добијени истраживањем су у писаном тескту докторске дисертације приказани, анализирани и тумачени применом релевантних математичко-статистичких метода прикупљања, приказивања, обраде и анализе квантитативних података, применом специфичне методе анализе коришћењем система повезаних и уравнотежених циљева, перформанси и мера унапређења – *Balanced Scorecard* и софтверског алата за мерење стратешког учинка и резултата управљања - *QPR Scorecard*, те применом метода анкете и интервјуа у анализи немерљивих, квалитативних показатеља.

Избор наведених метода и начина њихове примене је, у потпуности, прилагођен карактеру проблема који су у дисертацији решавани.

Текст ове дисертације је од стране Библиотеке Факултета техничких наука у Новом Саду службено проверен на подударност, у софтверу за детекцију плагијаризма *iThenticate* и резултати те провере су разматрани од стране свих чланова комисије. Комисија сматра да је степен подударности очекиван и занемарив.

Извештај о подударности је расположив у Библиотеци Факултета техничких наука у Новом Саду.

IX КОНАЧНА ОЦЕНА ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ:

НАПОМЕНА: Експлицитно навести да ли дисертација јесте или није написана у складу са наведеним образложењем, као и да ли она садржи или не садржи све битне елементе. Дати јасне, прецизне и концизне одговоре на 3. и 4. питање.

1. Да ли је дисертација написана у складу са образложењем наведеним у пријави теме

Докторска дисертација је написана у складу са образложењем које је наведено у пријави теме.

2. Да ли дисертација садржи све битне елементе

Докторска дисертација својим насловом, садржајем, резултатима истраживања и начином тумачења тих резултата садржи све битне елементе који се захтевају за радове овакве врсте.

3. По чему је дисертација оригиналан допринос науци
<p>Разматрајући докторску дисертацију кандидата мр Драгана Поповића, комисија је закључила да она представља оригиналан научни допринос аутора теорији и пракси раста и развоја предузећа и његове организације и управљања, са фокусом на осигуравајуће компаније и процесе животног осигурања, а у ширем контексту развоју научне области индустријско инжењерство и инжењерски менаџмент, јер су истраживањем остварени следећи циљеви: проширена су теоријска и практична сазнања о развоју, организацији и управљању у специфичној области делатности - осигурању и развијен је модел унапређења квалитета процеса животног осигурања, укључујући елементе раста и развоја осигуравајуће компаније у наведеној делатности.</p> <p>Развијена решења су оригинална, а истовремено, представљају добру основу за даља истраживања у овој области и за примену у другим областима делатности са сличним карактеристикама.</p>
4. Недостаци дисертације и њихов утицај на резултат истраживања
Докторска дисертација нема недостатака који би битно утицали на коначан резултат истраживања.
X ПРЕДЛОГ:
На основу укупне оцене дисертације, комисија предлаже:
- да се докторска дисертација прихвати, а кандидату, мр Драгану Поповићу, одобри одбрана.

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

Др **Илија Ћосић**, професор емеритус
Производни и услужни системи, организација и менаџмент;
Факултет техничких наука, Нови Сад;

Др Др **Драган Мркшић**, ред. професор
Управљање ризиком и менаџмент осигурања;
Факултет техничких наука, Нови Сад;

Др **Мирела Митрашевић**, ванр. професор
Актуарство;
Универзитет Источно Сарајево, Факултет пословне економије;

Др **Борис Маровић**, проф. емеритус;
Осигурање и реосигурање;
Отворени универзитет, Бања Лука;

Др **Радо Максимовић**, ред. проф.; МЕНТОР
Производни и услужни системи, организација и менаџмент;
Факултет техничких наука, Нови Сад;